

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 58/23
18.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Анђелка Александров Митић, адвокат из Београда, Тадеуша Кошћушка 8, против туженог "Генерали осигурање" а.д.о. Београд, Нови Београд, Владимира Поповића 8, чији је пуномоћник Нађа Самац, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина 109/6, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 1797/15 од 10.9.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 1797/15 од 10.9.2021. године у ставу првом, у делу става другог изреке којим је обавезан тужени "Генерали осигурање" а.д.о. Београд да тужиљци ББ из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати 30.000,00 динара и за претрпљени страх 40.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 10.9.2021. године до исплате, у делу става трећег изреке којим је обавезан тужени "Генерали осигурање" а.д.о. Београд да тужиоцу ВВ из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати 25.000,00 динара и за претрпљени страх 60.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 10.9.2021. године до исплате, у делу става четвртог изреке којим је обавезан тужени "Генерали осигурање" а.д.о. Београд да тужиоцима АА, ББ и ВВ исплати 13.050,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и ставу осмом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 1797/15 од 10.9.2021. године у преосталом делу става другог изреке, тако што се **ОДБИЈА** захтев тужиље ББ да се обавезе тужени "Генерали осигурање" а.д.о. да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати износ од 20.000,00 динара, са законском затезном каматом од 10.9.2021. године до исплате, у преосталом делу става трећег изреке, тако што се **ОДБИЈА** захтев захтев тужиоца ВВ да се обавезе тужени "Генерали осигурање" а.д.о. да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати износ од 25.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 10.9.2021. године до исплате и преосталом делу става четвртог изреке, тако што се **ОДБИЈА** захтев тужилаца АА, ББ и ВВ за исплату законске затезне камате на досуђени износ од 13.050,00 динара за период од 28.4.2015. године до дана извршности пресуде, као неоснован.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци АА, ББ и ВВ, сви из ..., да туженом "Генерали осигурање" а.д.о. Београд накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од

12.700,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 1797/15 од 10.9.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени "Генерали осигурање" а.д.о. Београд, да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове и за претрпљени страх износе од по 40.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 10.9.2021. године до исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени "Генерали осигурање" а.д.о. Београд, да тужиљи ББ из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове износ од 50.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 40.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 10.9.2021. године до исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени "Генерали осигурање" а.д.о. Београд, да тужиоцу ВВ из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове износ од 50.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 60.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 10.9.2021. године до исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име накнаде материјалне штете солидарно исплати износ од укупно 13.050,00 динара, са законском затезном каматом од 28.4.2015. године до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове, преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до траженог износа од 60.000,00 динара, износ од још 20.000,00 динара и за претрпљени страх, преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до траженог износа од 60.000,00 динара, износ од још 20.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужени обавезе да тужиљи ББ из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове, преко досуђеног износа од 50.000,00 динара, а до траженог износа од 60.000,00 динара, износ од још 10.000,00 динара и за претрпљени страх, преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до траженог износа од 60.000,00 динара, износ од још 20.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу ВВ из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове, преко досуђеног износа од 50.000,00 динара, а до траженог износа од 60.000,00 динара, износ од још 10.000,00 динара и за претрпљени страх, преко досуђеног износа од 60.000,00 динара, а до траженог износа од 70.000,00 динара, износ од још 10.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом осмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова поступка солидарно исплати износ од 223.920,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Против првостепене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући је у ставовима првом, другом, трећем, четвртм и осмом изреке, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. у вези члана 402. ЗПП, Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су повређени у саобраћајној незгоди која се догодила 21.12.2014. године у месту ..., тако што је возач путничког возила, осигураног од аутоодговорности код туженог, у стању алкохолисаности, ударио у путничко возило којим је управљао тужилац АА, у коме су се у својству путника налазили његова супруга ББ и син, тада малолетни ВВ. У предметној саобраћајној незгоди тужиоци су задобили лаке телесне повреде, тужилац АА нагњечење грудног коша, тужиља ББ нагњечење поглавине, а тужилац ВВ површинску повреду других делова врата. Из налаза и мишљења вештака ортопеда др Зорана Бајина од 1.6.2016. године, утврђено је да је тужилац АА за време и непосредно након повређивања трпео физичке болове средњег интензитета око 1 дан и болове лаког интензитета још око 5 дана, а тужиља ББ је због повреде трпела физичке болове средњег интензитета око 1 дан, а лаког интензитета још око 2 дана. Тужилац ВВ трпео је бол средњег интензитета у трајању од 5 минута, а лаког интензитета сат времена, како то произлази из допунских налаза и мишљења наведеног вештака од 12.10.2016. године, 17.1.2017. године, 6.9.2017. године и изјашњења од 12.2.2018. године. Из налаза и мишљења вештака неуропсихијатра Снежане Алчаз од 14.11.2019. године утврђено је да је тужилац АА услед судара претпео страх јаког интензитета у трајању од 5 минута, страх средњег интензитета у трајању од 3-4 часа, а потом страх ниског интензитета који се и сада некада јави када се нађе у ситуацијама које га подсећају на удес, али га исти не омета у свакодневном животу. Тужиља ББ услед судара доживела је страх јаког интензитета у трајању од 5 минута, а потом страх средњег интензитета у трајању од око 3-4 часа. Тужилац ВВ доживео је страх јаког интензитета у трајању од 5 минута, а потом страх средњег интензитета у трајању од 3-4 часа, док се страх лаког интензитета и сада некада јави кад се нађе у ситуацији које га подсећају на удес, али га не омета у свакодневном животу. Сам догађај није оставио трајне последице у психичким сферама тужилаца. Из исказа сведока др ГГ произлази да је као лекар опште праксе у ургентном пријемном блоку прегледао тада малолетног тужиоца ВВ, да је у дијагнози констатовао да је повредио врат и да га је упутио код лекара специјалисте јер као лекар опште праксе након прегледа пацијента успоставља радну дијагнозу. Тужиоци су се обраћали туженом одштетним захтевом ради постизања вансудског поравнања, али до споразума није дошло. У наведеном поступку тужиоци су имали трошкове на име састава захтева за накнаду штете од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 12.000,00 динара и на име таксе за издавање копије записника саобраћајне незгоде у износу од 1.050,00 динара.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио и доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8. ЗПП. Жалбом туженог чињенично стање није доведено у сумњу, а у истој нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу члана 372. став 1. ЗПП.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 154, 155, 185, 189, 897, 940. и 941. Закона о облигационим односима - ЗОО оценио да је тужени дужан да тужиоцима надокнади претрпљену штету услед тога што је возило чијом је употребом тужиоцима проузрокована штета било осигурано код туженог по полиси осигурања од аутоодговорности. Одлучујући о висини нематеријалне штете, руководећи се налазима и

мишљењима вештака медицинске струке, првостепени суд је оценио да јачина и трајање физичких болова и страха, оправдавају досуђивање правичне новчане накнаде за те видове нематеријалне штете, при чему је ставом првим изреке тужиоцу АА правилно одмерио правичну накнаду за претрпљене физичке болове и страх, ставом другим изреке тужиљи ББ и ставом трећим изреке тужиоцу ВВ правилно одмерио правичну новчану накнаду за претрпљени страх, применом одредбе члана 200. ЗОО и 232. ЗПП, све са припадајућом законском затезном каматом. Одлучујући о захтеву тужилаца за накнаду материјалне штете, суд је тужиоцима исту признао у износу од 13.050,00 динара, који износ се односи на састав одштетног захтева и издавање записника, налазећи да су ови трошкови у вези са штетним догађајем, досуђујући законску затезну камату почев од дана подношења тужбе.

По оцени другостепеног суда, одлучујући о висини накнаде нематеријалне штете правилно је првостепени суд тужиоцу АА досудио правичну новчану накнаду нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх у висини од по 40.000,00 динара, као и тужиоцима ББ у висини од 40.000,00 динара и ВВ правичну новчану накнаду нематеријалне штете за претрпљени страх од 60.000,00 динара, водећи рачуна о циљу коме служи накнада и да се досуђивањем накнаде нематеријалне штете не може погодовати тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, све у складу са одредбом члана 200. став 3. ЗОО. Супротно жалбеним наводима, по оцени овог суда досуђени износи представљају адекватну сатисфакцију тужиоцима, као оштећеним лицима.

Међутим, приликом одлучивања о висини накнаде нематеријалне штете тужиоцима ББ и ВВ за претрпљене физичке болове, по оцени другостепеног суда, првостепени суд није правилно применио материјално право и то одредбу члана 200. став 2. ЗОО. Апелациони суд у Београду сматра да је за наведени вид штете накнада превисоко одмерена и да у време пресуђења правична новчана накнада тужиљи ББ за претрпљене физичке болове износи 30.000,00 динара, а тужиоцу ВВ 25.000,00 динара, будући да овако досуђени износи накнаде представљају, имајући у виду интензитет и дужину трајања физичких болова, правичну накнаду и адекватну сатисфакцију за овај вид нематеријалне штете. На досуђене износе тужиоцима ББ и ВВ припада право на законску затезну камату почев од дана доношења првостепене пресуде, када је висина штете и одређена према ценама и вредности новца у време пресуђења. Досуђивање другачијег износа накнаде за овај вид штете не би било у складу са сврхом која се остварује правичном новчаном накнадом, а имајући у виду све објективне и субјективне околности конкретног случаја, па је у складу са наведеним другостепени суд преиначио првостепену пресуду у овом делу става другог и трећег изреке и тужбени захтев у делу преко досуђеног, до траженог износа са каматом, одбио као неоснован.

Супротно жалбеним наводима, у конкретном случају, у налазу и мишљењу вештака ортопеда др Зорана Бајина од 1.6.2016. године и допуни од 12.10.2016. године, 6.9.2017. године и 17.1.2017. године за тада малолетног тужиоца ВВ утврђена је дијагноза површинско оштећење других делова врата на основу медицинске документације имајући у виду да се из исте није могло утврдити да је именовани задобио повреду врата јер у објективном налазу лекара нигде није утврђена болна осетљивост, ограничење покретљивости нити било какве сметње у регији врата, нити је ординирана имобилизација оковратником која је уобичајена терапијска процедура код повреда мекоткивних структура врата, нити било која друга терапија у вези са повредом исте. С тим у вези, приликом саслушања на рочишту од 12.2.2018. године вештак је на детаљан и образложен начин објаснио да је код тужиоца ВВ због задобијених повреда у

удесу од 21.12.2014. године, а на основу дијагнозе повреде других делова врата, бол средњег интензитета могао трајати 5 минута, а лаког интензитета сат времена. На наведено изјашњење вештака тужени није имао примедбе, па је закључак првостепеног суда да је тужилац ВВ задобио лаку телесну повреду у виду површинског оштећења других делова врата правилан, јер се заснива на налазу и мишљењу вештака, који је и по оцени овог суда, дат на јасан и логичан начин. Стога, у конкретном случају очигледно је да је настала повреда код тужиоца ВВ задобијена у предметној саобраћајној незгоди, те су неосновани наводи туженог којим се оспоравају чињенице које су на несумњив начин утврђене вештачењем. Вештак се у складу са медицинском струком прецизно изјаснио о значају конкретне повреде, јачини и трајању последица, па се првостепени суд правилно руководио налазом и мишљењем вештака који је потпуно и јасно утврдио спорне чињенице од којих зависи основаност тужбеног захтева тужиоца ВВ. Такође, имајући у виду да је предметно вештачење израђено на основу медицинске документације тужилаца, настале приликом њиховог јављања служби хитне помоћи непосредно након саобраћајне незгоде, у којима је за тужиоце АА и ББ констатована дијагноза нагњечења, без утицаја су жалбени наводи да никоме од њих није написан извештај лекара који би објаснио дијагнозу нагњечења. С тим у вези, неосновано се жалбеним наводима указује да за тужилу ББ налаз гласи само на ударац у раме и врат, имајући у виду да из њеног лекарског извештаја од 21.12.2014. године произлази да се успостављена дијагноза односи на нагњечење поглавине.

Неосновани су и жалбени наводи да тужиоцима не припада накнада штете за физичке болове јер су задобили лаке телесне повреде. Право на накнаду за овај вид штете не зависи од квалификације телесних повреда у виду лаких или тешких. Право на накнаду штете припада лицу које услед задобијених повреда трпи физичке болове таквог интензитета и трајања да оправдавају досуђење новчане накнаде, а што је у конкретном случају.

Одлучујући о делу тужбеног захтева за накнаду штете који се односи на трошкове заступања тужилаца од стране адвоката у вансудском поступку и таксе на име издавања копије списка саобраћајне незгоде, правилно је првостепени суд ставом четвртим изреке обавезао тужену да исплати тужиоцима износ од 13.050,00 динара, али не из разлога које наводи првостепени суд. Наиме, одредбом члана 154. став 1. ЗОО прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, чланом 155. ЗОО прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета), спречавање њеног повећања (измакла корист) и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета), док је одредбом члана 150. став 1. ЗПП прописано да су парнични трошкови издаци учињени у току или поводом поступка. Трошкови тужилаца на име заступања од стране адвоката у вансудском поступку и на име такси које траже тужбеним захтевом на име накнаде материјалне штете, представљају издатке учињене поводом парничног поступка. Сходно наведеним одредбама ЗОО и ЗПП, захтев за исплату наведених износа представља захтев за накнаду трошкова парничног поступка, а право на накнаду истих тужиоци остварују у складу са одредбама чланова 150, 153. и 154. ЗПП, а не сходно одредбама ЗОО, којима је регулисана накнада материјалне штете. Следом наведеног, како износи који су досуђени ставом четвртим изреке побијане пресуде представљају издатке учињене поводом парничног поступка, које су тужиоци заиста сносили, а не материјалну штету како су то определили тужиоци у свом захтеву и како суд није везан основом који су тужиоци определили у тужби, на правилно досуђене износе припада им законска затезна камата у смислу одредбе члана 277. и 324. ЗОО почев од дана извршности пресуде до исплате, те је захтев тужилаца за исплату законске затезне

камате од 28.4.2015. године до извршности пресуде одбијен.

Из наведених разлога, Апелациони суд је на основу чл. 390. и 394. тачка 4. ЗПП, одлучио као у ставовима првом и другом изреке ове пресуде.

Одлука садржана у ставу трећем изреке ове пресуде донета је применом члана 165. став 2. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП, јер је тужени делимично успео у жалбеном поступку, због чега су му применом Адвокатске и Таксене тарифе признати трошкови на име састава жалбе 9.000,00 динара и на име судске таксе на жалбу 3.700,00 динара, укупно 12.700,00 динара, а сразмерно успеху туженог у другостепеном поступку.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић